

2

**LETNIK XXVII.
1980-1981**

mladinska galeb revija

**LETNIK XXVII.
NOVEMBER 1980
ŠTEVILKA 2**

Mesečnik (8 številk)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni in odgovorni urednik:
Lojze Abram

Uredništvo in uprava:
UI. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 415534

Tiska:
Graphart, Trst - Tel. 772151

Naslovna stran:
Igor Bole
4. r. OŠ »Bazoviški junaki«
ROJAN

Posamezna številka:
900 lir

Letna naročnina:
5.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod štev. 158 od 3.5.1954

Galeb je včlanjen v
zvezo periodičnega ti-
ska USPI (Un. Stam-
pa Periodica Italiana)

VSEBINA

Ludovika Kalan: Jesen in bor	33
Neža Maurer: Prvošolska	33
Borut Pečar: Čas brez pravljic	34
Danilo Gorinšek: November	40
Črtomir Šinkovec: Veverica	41
Miroslava Leban: Ribja šola	42
Neža Maurer: Jeseni	44
Franci Lakovič: Sanie	44
Meta Rainer: Zaklad	45
Vojan T. Arhar: Sprememba	45
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Slepa miš	46
Copate	47
Dragotin Kette: Vrabec in lastovka	48
Vojan T. Arhar: Lisica in jazbec	48
Poskusimo tudi mi: Vera Poljšak: Pri- tisk vode	49
Zanimivosti: Lojze Abram: Čari in tajne Ohridskega jezera	50
Slike iz narave: Vlado Firm: Bobnarica, Pivka	51
Vojan T. Arhar: Šolarjev dan	52
Šport: Lojze Abram: Uspehi slovenskih rolkarjev	53
Veselo v planine: Dušan Jelinčič: Doži- vetja v miljskih hribih	54
Iz naših šol: Lojze Abram: Slavje v Štandrežu	55
Gremo v gledališče: Adrijan Rustja: »Aj, kaj ribič je ujel«	55
Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Knjižici za najmlajše	56
Šolarji pišejo	57
Danilo Gorinšek: Nos	59
Zapojmo veselo: Stana Vinšek: Moja pot v šolo	60
Urednikova beležnica	62
Za bistre glave	63
Za spretne roke	3. stran platnic

Ilustracije za 2. številko Galeba so naredili:
Marjanca Jemec - Božič (str. 48); Eva For-
nazarič (str. 44); Leon Koporc (str. 33, 43,
44); Božo Kos (str. 45, 59); Borut Pečar
(str. 35, 36, 37, 38, 39); Jelka Reichman
(str. 41, 52); Bine Rogelj (str. 45); Ive
Šubic (str. 51); Magda Tavčar (str. 33, 46,
47, 49, 3. plat.).

Priloga: Tabeljska železnica - besedilo: Ev-
gen Dobrila, slike: Lojze Abram. Industrija
v Gorici - besedilo in slike: Slavko Rebec.

Ludovika Kalan

Ilustr.: Leon Koporc

JESEN IN BOR

Čez gmajno stopa jesen
trdo in namršeno,
ko truden popotnik.
Njena cula:
trop raztrganih oblakov
se vali čez obzorje
in prepreza nebo s sivino.
Pod njeno stopinjo klonejo
še zadnje trave
izčgane od poletnega sonca,
ohlaja se kamenje
in iz dolin žehti
trpka svežina
izčrpane zemlje.
Bor — samotar
jo brezbrižno čaka,
nič mu ne bo dala
jesen,
nič vzela.

Vedno enak:
temen,
zamišljen,
sam — poet Krasa.

Ilustr.: Magda Tavčar

Neža Maurer

PRVOŠOLSKA

Vstani, Metka! Čas je! V šolo!
Sonček je že davno vstal,
turbico si je pripravil
in klobuk na glavo dal.

»Če greš v šolo, sonček zlat,
Ljuba mama, reci sončku:
opraviči našo Metko,
danes pojde kostanj brat!«

Hitro, Metka, kruhek v torbo,
veter z listi že zvoni;
sonček pa hiti čez hribe,
ker se v šolo mu mudi.

Ljuba mama, res verjameš,
da gre v šolo sonček zlat?
Včeraj sva se domenila —
z mano gre kostanje brat.

ČAS BREZ PRAVLJIC

2.

Nekega dne nam je uspelo pobegniti v oddaljeno hribovsko vas Telče. Tu smo poznali učitelja Jurančiča in njegovo družino. Jurančič je bil še predvojni komunist in že v stari Jugoslaviji večkrat zaprt in preganjan. Sem so ga kazensko premestili, da bi ga čim bolj osamili in tudi zato, da bi njegovim štirim odraščajočim sinovom otežili šolanje.

Italijanska vojaška patrola nas je še isti dan izsledila in nas s Telč prgnala spet v Škocjan. Kmetje z njiv so nas začudeno opazovali, saj je bil to nenavaden sprevod do zob oboroženih vojakov in matere s tremi otroki pred njimi. Vojaške roke so se oklepale pušk, mi otroci pa maminih rok.

Spet smo bil v okupatorjevih kremljih, prepuščeni njim na milost in nemilost. Mama je v iskanju rešilne bilke stopila do gospoda župnika v župnišče. Prosila ga je, naj nas zaščiti in posreduje pri italijanskih oblasteh, ker so naša življenja resnično v nevarnosti. Upala je, da bo to storil kot protiuslugo za življenje, ki mu ga je rešil naš oče ne dolgo tega, ko ga je obranil sodbe vročekrvnega ljudskega sodišča. Župnik Škoda je samo skomizgnil z rameni in jo s pobožnim glasom odslovil: »Razumeti morate, draga gospa, da smo v vojni, in vojska, kot veste, ne odgovarja nikomur.« Šele tedaj smo dokončno spoznali, kaj nameravajo. Že v naslednjih dneh so belogardisti blizu Šmarjeških Toplic ubili Jurančičeve ženo, mater štirih otrok. S

tem zločinom je v nas dozorela odločitev, da moramo stran, in to za vsako ceno.

Mama je zasnovala načrt za beg in nam ga razložila: »Zjutraj gremo. Oblečeni bomo kot za vsak dan, da ne bomo sumljivi, če nas slučajno srečajo belogardisti ali kakšni drugi izdajalci. Šli bomo ločeno po dva in dva. Prvo zgovorjeno srečanje naj bo v gostilni pri mostu ob Krki, seveda, če bo vse po sreči. Najprej gresta vidva, Srečko in Borut. Če naju ne bo predolgo za vama, vedita, da se je nekaj zgodilo. Ne čakajta, bežita naprej čez Krko v Gorjance. Tam poiščita očeta.«

Te poti in razdalje so nam otrokom bile neznane. Po njih nismo nikoli hodili. Za gostilno ob Krki smo sicer vedeli, pa tudi ta je bila daleč. V gostilni smo bili samo enkrat na nedeljskem izletu. Kljub temu nismo mame prav nič izpraševali. Mama je našo odločitev zaupala učiteljici Nemančevi. Tudi ona nam je svetovala, naj se umaknemo, in se strinjala z načrtom. Takrat se nam je vsa zaskrbljena izpovedala, da so tudi njo zasliševali in ji grozili, ker daje zavetje družini »komunističnega bandita«. Večino noči smo prebedeli in vsak zase doživljali beg. Ko smo zjutraj pogledali skozi okno, smo opazili, da smo zastraženi. To nam ni vzelo poguma. Srečko in jaz sva se po prstih izmuznila skozi dvořiščna vrata. Jutro je bilo sveže in rahlo megleno. Pohitela sva, kar so naju nesle noge. Do gostilne je bilo

še daleč. Vso pot sva mislila le na mamo in Majo. Vsi smo srečno prišli na prvo zgovorjeno mesto, a ni bilo časa, da bi se veselili. Ko smo hoteli čez Krko, smo opazili, da je most porušen. Zasilno je bil prehoden le po deskah in tramovju. Stražili so ga italijanski vojaki. Za oklevanje ni bilo več časa. Sonce je sijalo že visoko in je raztopilo jutranje megllice. Odločili smo se, da tvegamo in gremo. Previdno smo zakorakali po deskah, italijanski vojaki pa so nam mahali. Za mamo pa, ki je bila mlađa in čedna, so vpili nekaj o ljubezni, nogah in srcu. »Naj le,« smo si prišepetali, »da nas le pustijo čez.« Potem pa smo od prvega grmovja dalje samo še tekli. Po ravnini

čez travnike, pašnike in njive. Tekli smo, kolikor smo največ zmogli. Gnala nas je sreča in zavest, da smo spet svobodni, da nam je uspelo pobegniti smrti ali vsaj internaciji. Pred seboj v daljavi smo videli zelene Gorjance. Tam daleč nekje smo slutili očeta. Našli ga bomo. Tekli smo, kar se je dalo, tekli k njemu v objem.

Našli smo ga v hribovski vasi Mladje, med tovariši partizani. Ni nas pričakoval, zato je bilo njegovo presenečenje še večje. Bili smo nepisno srečni, da smo spet skupaj. Še danes čutim njegov neobriti obraz in tisto prijetno zbadanje brk, ko me je dvignil in stisnil k sebi, tisti blaženi občutek varnosti, da te

ima nekdo rad, da si njegov, da ti želi samo dobro. Bili smo pomirjeni in potešeni, četudi smo vedeli, da se naša trnova pot šele začenja. Da smo le skupaj. Vedeli smo za trpljenje drugih, da ves svet še nikoli doslej ni bil v takšni stiski, kot je sedaj, da je vsa naša domovina ena sama bolečina in upor, upor, ki ga vodi naš človek z imenom Tito. Vedeli smo tudi, da se je ves napredni svet dvignil proti nasilju in fašizmu in da pravica mora zmagati. In ta zavest, da nismo sami, ki trpimo, nam je vlivala poguma in moči.

Zvečer smo tega dne tudi prvkrat jedli. Pod streho nas je sprejela prijazna Draganova družina iz Mladja. Ta družina je gostoljubno odprala vrata na stežaj tudi vsem političnim delavcem — terencem kostanjeviškega rajona OF. Njihov dom je postal pravo zatočišče za vse mimočoče partizane. Mala hiša brunarica s slavnato streho, hlevom in kovačnico se je samotno stiskala na zeleni jasi, obkroženi s kostanjevimi gozdovi. Od tod je bil lep razgled v dolino na Krško polje, na nemški del okupirane Dolenjske. Oče Dragan in vsa njegova družina so od prvega dneva okupacije sodelovali v NOB. Tu na Gorgancih so kot hribovski kmetje bajtarji živeli trdo življene. Imeli so malo zemlje in dve kravi, ki so ju rabili za vse: za vožnjo, oranje in molžo. Mleka so namolzli seveda malo. Posebno mi je ostal v spominu njihov petletni sin Zvonko, ki je skakal naokoli v sami srajčki in z dolgo šibo tekal za kravama, se jezil, kadar so mu ušle na njivo. Lepo je znal peti partizansko pesem **Bratje le k soncu svobodi**, in od nje ga sem se te pesmi tudi naučil.

To jesen, leta 1942, je kostanj bogato obrodil. Veter ga je čez noč natresel, da bi bilo zjutraj vse rjava

po tleh. Skupaj z Draganovimi otroki smo ga že navsezgodaj pobirali in ga pridno znašali na pod. Kostanj nam je bil takrat poglavitna hrana.

Ob večerih, ko je brlela petrolejka, se je gnetla okoli lonca s kuhanim kostanjem velika družina, sestavljena iz terencev, domačih in nas. Takrat je oče Dragan vedno nasmejan prinašal cviček iz kleti, dokler ga je bilo še kaj. Vsakokrat, ko je postavljal majoliko na mizo, ni nikoli manjkalo duhovitih pripomb na račun čudežnega sodčka, za katerega so trdili, da je izvirek v njem.

Po večerji smo polegli kar po tleh na razprostrto slamo. Objedale so nas uši. Bilo nas je toliko, da si moral dobro paziti, da nisi koga pohodil, če si moral ven na potrebo.

Bližajoča se velika italijanska jezenska ofenziva leta 1942 je domačinom terencem in nam povzročala nemalo skrbi. Ofenziva se je napovedovala z velikim propagandnim zastraševanjem kot neizprosn obračun s partizani. Ob tako neenakem razmerju sil ni preostalo nič drugega kot poiskati si pametno skrivališče. Kje? S tem vprašanjem si je vsakdo belil glavo. Iz doline so domačini prinašali lepake, na katerih je okupator pozival vse partizane, naj se javijo, dokler je še čas, da se jim le tako ne bo nič zgodilo. V

nasprotnem primeru bo vsakega doletela smrt. Z velikimi črkami je tudi pisalo, da bodo streljali na vsakogar, ki se bo nahajjal pet metrov od gozda.

Ofenziva se je začela. Približevala se je počasi, grozeče, kot črna nevihta, proti kateri nimaš moči. Kdaj bodo tukaj? Ugibali smo o dnevu in uri. Ogromna sila se bo zvalila na nas, da bi nas pregazila. Mogoče pa le ne bodo šli tod mimo? Upali smo.

Morda bodo zavili tam zgoraj, više. Govorilo se je, da hodijo vojaki, ki so do zob oboroženi, v strelcih, da vse pretaknejo in prečešojo.

Neko popoldne smo jih zagledali, zelence. Šli so nad nami v nepretrgani koloni. Videli smo jih iz grmovja, od blizu, kjer smo čepeli. Trepatali smo, da ne bi skrenili navzdol. Če nas odkrijejo, bomo rekli, da pasemo krave na tej rebri. Pastirja ni bilo videti nikjer.

Bali smo se tudi za očeta, za katerega smo vedeli, kje je skrit. Nedaleč od nas je ležal že nekaj dni pod previsno skalo z bombami v rokah.

Vojaska drhal je šla mimo nas. Sovražniki niso niti dobro odšli, še je dišalo po smrti, ko so že iz vseh lukanj in skrivališč prilezli na dan kot martinčki na sonce vsi živi, kosmati in nasmejani naši terenci — partizani. Zbirali so se kot na proslava

vo zmagoslavlja, na partizanski miting. Od vsepovsod so nato prihajale novice, kako so brigade prebile sovražnikov obroč ali kako so se posamezniki pretolkli skozi ofenzivo. Neki kmet je skril sina v izkopani jami na njivi in preko zaoral. Nekdo si je poiskal skrivališče na vrhu drevesa, drugi spet v cestnem kanalu. Dečkov Polde se je skril v kopico sena prav na travniku, kjer se je ustavila ofenziva. Mule so načele kopico. Ker se je bal, da bi ga odkrile, je kopico privzdignil in jih takoj pregnal. Ali pa pripeljaj treh partizanov, ki so se zarili v seno na se-

niku in so na njih nekaj dni ležali italijanski vojaki. Najbolj drzni so se skrili v sami postojanki v Kostanjevici, nekateri pa kar v samostanu Pieterje.

Začela se je zima. Snega je namelo še in še. S snegom in mrazom so prišle za nas še večje težave. Bili smo slabo oblečeni, samo v tisto, v čemer nam je uspelo zbežati od doma. Mama je bila iznajdljiva. Nekje je staknila volno in nam spletla puloverje in kape. Zima pa nam je prinesla še druge skrbi. Gozdovi nas niso mogli več skrivati, ker so bili goli, in sledovi v snegu so postali kažipot za sovražnike.

V našem kolikor toliko udobnem zavetju se nismo počutili nič varne. Mama, ki je bila po svoji naravi zelo preudarna in razsodna, je venomer opozarjala na brezbržnost vseh, ki se tu zadržujejo. Opozarjala je, da se naravnost izpostavljamo sovražnikom. Belogardisti so iznenada in nepričakovano vpadali v gorjanske vasi, danes tu, jutri tam. Njihov namen je bil presenetiti partizane, jih žive poloviti ali pokončati. Ker so bili belogardisti fantje večinoma iz dolinskih vasi, so Gorjance zelo dobro poznali. Vedeli so za vse skrite poti in bližnjice. Prav zaradi tega so bili še bolj nevarni. Posebej so ob raznih hajkah prežali na očeta in mamo. Prav tako smo morali biti previdni, da ne ujamejo katerega od otrok. Odločili smo se, da bomo vsaj za čez noč hodili drugam. Za prenočevanje smo si izbirali kozolce, senike ali zidanice, kjer je bilo kaj sena ali slame. Sleherni večer smo ob vsakem vremenu odhajali na pot v mrzlo noč. Velikokrat smo že ospali na klopeh ali za pečjo, ko nas je mama prebudila. Šli smo. S sabo smo vedno nosili veliko vojaško odejo, s katero smo se pokrili in nato nametali nase še sena. Čevljev nismo nikoli

sezvali, ker bi nam zmrznili čez noč. To se nam je zgodilo samo enkrat, kar pa smo si dobro zapomnili kot dragoceno izkustvo. Na senikih so ponocí okoli nas škrtale miške in nam delale družbo.

pa belogardisti, najraje v zgodnjih jutranjih urah. Mi smo zato že ob svitu vstajali, stepali s sebe seno in slamo in lačni odhajali v požgano vas Osunje. Do tja, visoko v Gorjancih, smo upali, da belogardisti ne

Nekoč so nedaleč od kraja, kamor smo hodili spat, ustaši ubili našega prijatelja, teranca Naceta Staniča. Vest nas je zelo prizadela. Bolan je ležal v hiši nekega kmeta. Ustrelili so ga na postelji.

Nikjer ni bilo več varno. S hrvaške strani so vpadali ustaši, iz Kostanjevice, Šentjerneja ali Novega mesta

bodo prodrlji. Tista zimska jutra so bila tako mrzla, da so v gozdu bukve pokale in so ptiči padali na tla, kar kor hitro so vzleteli. Spominjam se, kako smo se v požganih Osunjah ogrnjeni v odejo stiskali v kotu nekega pogorišča. Gledali smo v rdeče sonce in čakali, da se vsaj malo povzpne in nas ogreje. Tistikrat je

bil z nami tudi oče. Iz žepa je izvlekel drobno knjižico z rdečo zastavo na ovitku. Počasi in z velikim spoštovanjem nam jo je začel brati. Bral nam je o socializmu v Sovjetski zvezi. V daljavi smo videli to srečno deželo in skozi njo privid naše prihodnosti. Jo bomo dočakali? Upanje nas je grelo. Tudi naslednje jutro smo prišli sem. Tokrat smo bili otroci sami z mamo. Prezebali smo v istem kotu pogorišča. Ruševine smo kar vzljubili. Postale so naše, naš novi dom. Hoteli smo si zakuriti ogenj. Tako nas je zeblo, da smo jokali od mraza. Nabrali smo drobnih vejic in zložili na kupček. Ko smo prižigali vžigalice, jih nismo mogli držati med prsti. Druga za drugo so se nam lomile. Ko nam je končno zadnjo le uspelo zanetiti plamen, smo veselo stegovali roke v dim. Iznenada so v bližini odjeknili streli. Mogoče so bili ustaši? Ne vem. Zbežali smo in se tjakaj nismo vrnili nikoli več.

Ob vsem tem, kar smo doživljali hudega, pa se nismo nikoli počutili uboge, četudi smo bili brezdomci, preganjani in večkrat lačni kot siti. Nekje globoko v srcu smo se otroci

počutili srečne, saj smo imeli takrat največ, kar smo lahko sploh imeli. Imeli smo starše. Hodili smo z njimi, bili smo partizani na svoji zemlji, med svojimi ljudmi. Skrivali so nas naši gozdovi in naši ljudje. Kako se je počutila takrat mama, tega nismo vedeli. Videli pa smo, da ni nikoli izgubila zaupanja v življenje. Nikoli ni izgubila tal pod nogami. Imela je dobre volje še za druge in jim vlivala poguma. Zato so jo ljudje imeli radi in jo spoštovali. Verjeli so njenim besedam. Smilili smo se jim, a hkrati so se nas bali. To smo razumeli. Vedeli smo, da kdorkoli nam daje zavetje ali pomoč, s tem tudi ogromno tvega. Okupatorji in belogardisti so neprestano grozili s požigom vsakomur, ki bi pomagal partizanom. Niso ostali samo pri grožnjah, tudi uresničevali so jih. Požigi, aretacije in uboji niso imeli konca. Kljub temu so ljudje širokosrčno pomagali partizanom. Vabili so nas v svoje domove, da smo se pogreli in posušili ob pečeh. Vabili so nas k skledi, okoli katere je največkrat bilo že domačih ust preveč.

(Dalje)

Danilo Gorinšek

November

Vsi sveti... Svečke so prižgane,
na Jame rajnih solza kane.
Vsak dan so dnevi bolj megleni,
vsak dan nas vodi bliže k zimi,
že listi padajo rumeni
in burja poigra se z njimi...

Črtomir Šinkovec
Ilustr.: Jelka Reichman

Veverica

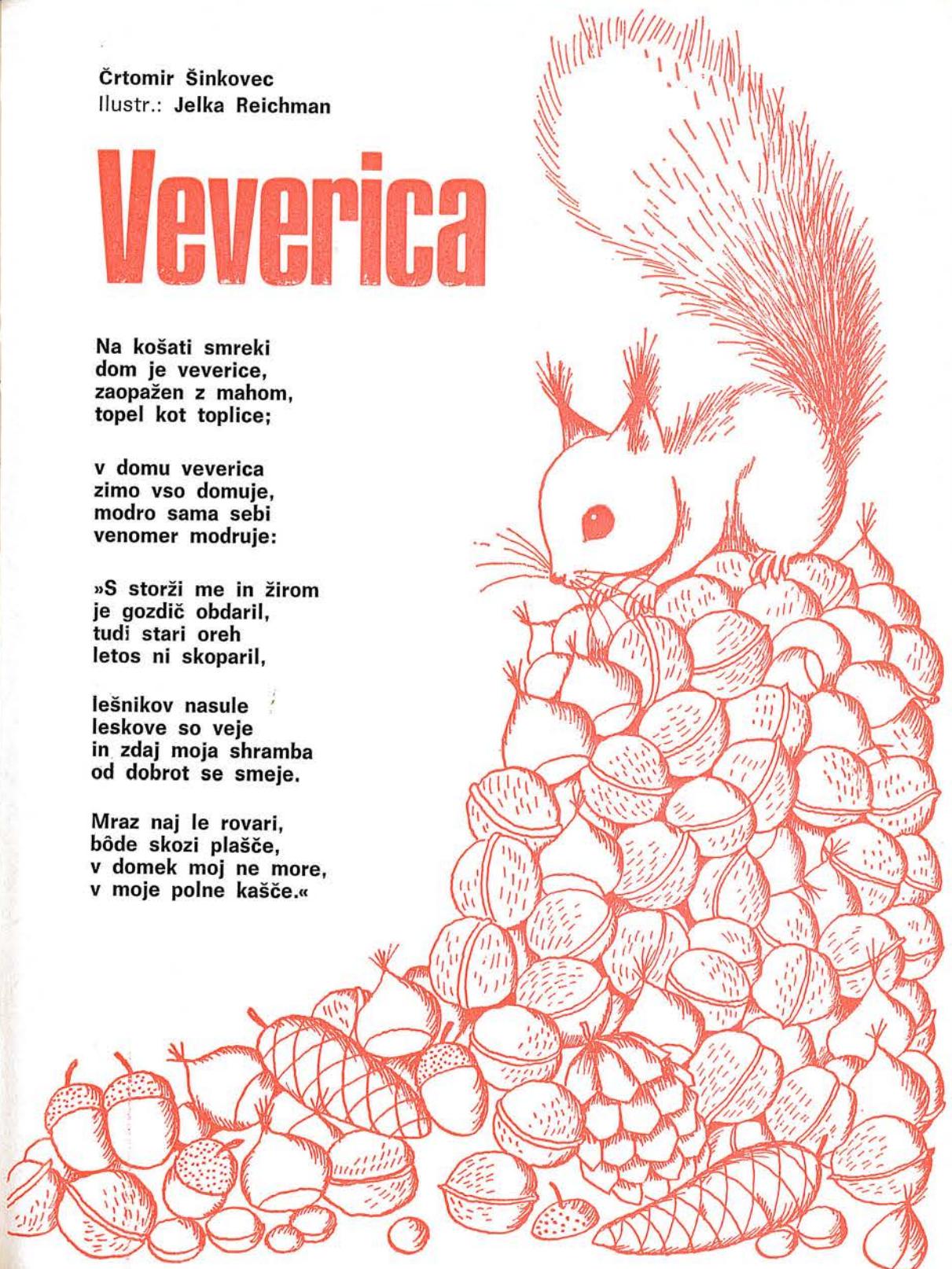
Na košati smreki
dom je veverice,
zaopažen z mahom,
topel kot toplice;

v domu veverica
zimo vso domuje,
modro sama sebi
venomer modruje:

»S storži me in žiron
je gozdič obdaril,
tudi stari oreh
letos ni skoparil,

lešnikov nasule
leskove so veje
in zdaj moja shramba
od dobrat se smeje.

Mraz naj le rovari,
bôde skozi plašče,
v domek moj ne more,
v moje polne kašče.«

RIBJA ŠOLA

Ali ste vedeli, da tudi ribe hodijo v šolo? Pa kaj se dogaja v ribji šoli, a veste? No, vam bom pa povedala.

Vsaka ribica sedi za svojo školjko in posluša ribo-učiteljico. Danes je na programu razlaga o nastanku sveta, pardon, vode.

— Nekega dne — pravi riba-učiteljica — ko se je Bog ves sam sprejal po nebu in se strašno dolgočasil, se mu je zahotel družbe. Rad bi s kom pregovoril, pa ni bilo nikogar. Tedaj si izmisli: — svet bom ustvaril! Tako je rekel sam pri sebi. Rečeeno — storjeno. Bog je ustvaril svet. Gore in doline, doline in gore. Nato je poskrbel za rastline in živali. Ni vedel točno, kam naj postavi palme in smreke, leve in ovce, zato je kar obrnil žakelj. Kamor je kaj priletelo, je pač priletelo. Le da se je z rastlinami nekoliko uštel. Ustvaril jih je premalo. Zato so na zemlji predeli, kjer ni niti bilke trave. To so puščave. Nato je pričel gospod Bog misliti na človeka. Izoblikoval je prvega in ga pobarval z belo barvo.

— Tega pošljem v Evropo — si je rekel. Drugega je pobarval v črno in ga poslal v Afriko. Tretjega je pobarval rdeče in ga odposlal v Ameriko. Ker mu je ostalo še nekaj materiala in nekaj rumene barve, je zadnjega človeka pobarval rumeno in mu dodelil kot domovino Azijo.

Ves vesel si je Bog ogledoval svoje delo. Zadovoljen je bil sam s seboj in je mislil, da si lahko privošči počitek. Legel je. Pa ga je kmalu prebudilo glasno govorjenje. Ljudje so vpili in govorili na vse grlo. Hudo pa je bilo to, da se med seboj niso razumeli.

— Najbrž je nanje vplivala barva — si je rekel in jih skušal pomiriti, pa mu ni uspelo. Z rokami se je prijel za glavo in zastokal.

— Ojej, ojej, le kdo jih bo poslušal? Ločiti jih moram. Najbolje bo, če zemljo obdam z vodo. Tako bodo celine ločene med seboj. In ljudje tudi. Popolnega miru v vesolju več ne bo, toda takega živžava tudi ne. Le formulo moram dobro preštudirati, da česa ne pogrešim. Na vsak način bom naredil tako, da bo več vode kot zemlje!

In lotil se je dela. Skrbno in pazljivo, da se mu ne bi kaj zataknilo. Tri dni in noči se je mučil in končno ustvaril vodo. Oceani in morja! Da bi suha zemlja ne ostala prikrajšana, je nanjo stresel jezera in reke.

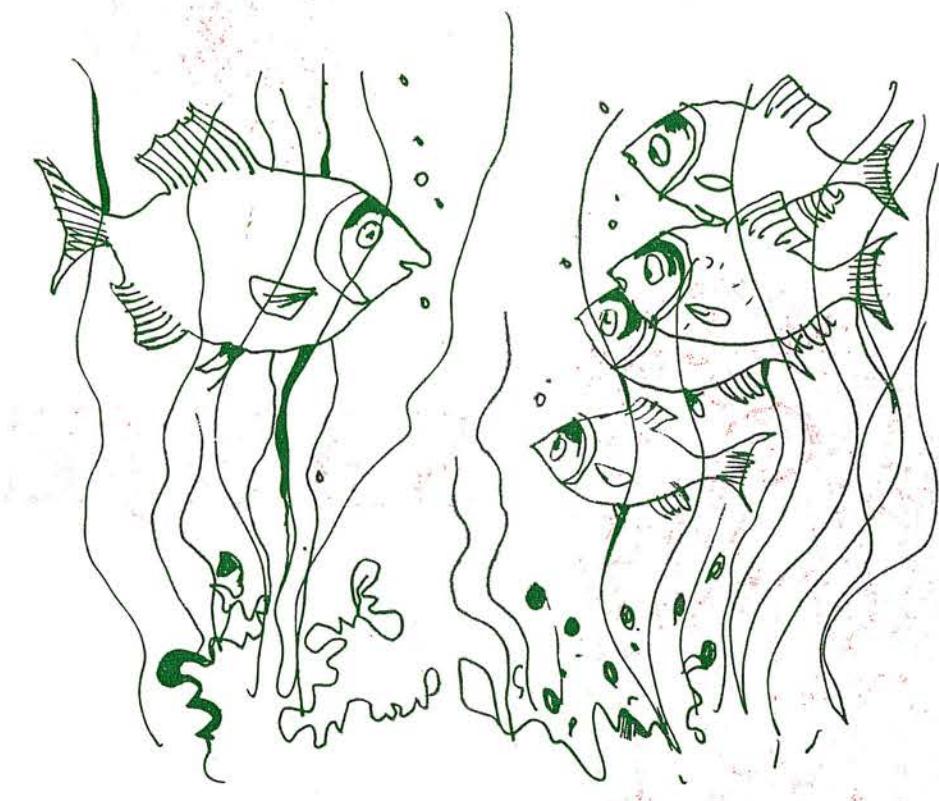
— Tako čudo res ne sme ostati samo. Moram ustvariti bitje, ki mu bo primerno, ki ga bo znalo ceniti, ki bo drugačno od vseh ostalih živih bitij in ne bo glasno kot človek — ta-

kole si je rekel, ko je ves zamknjen zrl vsa ta morja. In tako je Bog ustvaril nas, ribe. Z nami ni ponovil svojih prejšnjih napak. Presrečen je bil gospod Bog, ko se mu je posrečila ta poslednja stvaritev. Popolnejše formule si res ne bi mogel izmisliti. Le pomislite, kako mora biti grozno živeti na suhi zemlji, pod žgočim soncem. Kako obupno bi bilo, če bi me, ribe, tako grozno glasno govorile kot ljudje. Ljudje mislijo, da me sploh ne govorimo, da smo neme. Ne vedo, ubogi reveži, da so oni zaradi preglasnega govorjenja in šuma vseh tistih svojih iznajdb že tol-

ko oglušeli, da nas ne morejo več slišati.

Vidite, kako smo srečne, da smo ribe! Za danes bo dovolj. Jutri bomo govorile o čistoči naših morij, ki jih ljudje tako nespametno in s tako lahkoto mažejo, da moramo res začeti misliti, kako se bomo zavarovale. Le zakaj se je Bogu s človekom tako mudilo. Če bi tako ne hitel, bi formule ne mogel pogrešiti. No, ja za danes je pouka konec. Le pojrite domov drage ribice.

In pravljice je tudi konec. Kaj pa vi mislite otroci, ima riba-učiteljica prav ali ne?

Neža Maurer

JESENI

Kaj naj v teh zlatih dneh kukavica počne?
 Peti ne sme, ker jesen prihaja.
 Pospravljati nima kaj,
 ker se po tujih gnezdih naslaja.

Naj otroke vzgaja?

Kako?

Vse je razdala po svetu
 in sama ostala.
 Naj se poslavljaj,
 na pot odpravlja?
 Ko je pa tukaj tako lepo!

Le kaj v teh lepih dneh kukavica počne?
 Sama pri sebi vasuje,
 čez lastno glavo se prekopicuje
 in načrte kuje:
 Prihodnjo pomlad
 bo čisto drugačno pesem zapela...
 Vsa zemlja
 bo od njene nove pesmi zvenela
 ku-ku, ku-ku!

Ilustr.: Leon Koporc

Franci Lakovič
 Ilustr.: Eva Fornazaric

SANJE

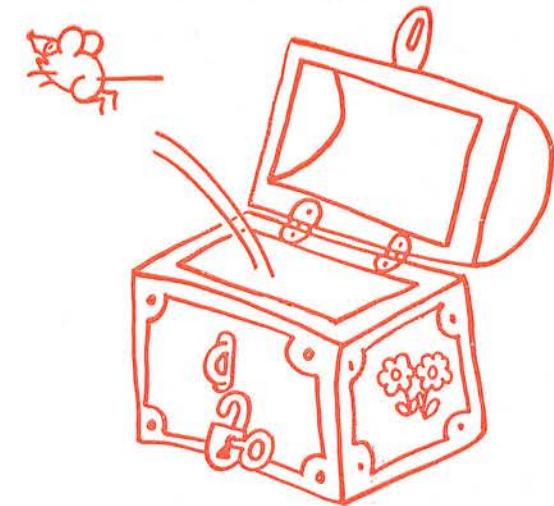
Dokolenko se nocoj
 je namenil potovati,
 z njim so zvezde, lunin soj,
 da se zanj ni treba batiti.

A gotovo bo nazaj,
 ko se v dan bo noč nagnila,
 saj budilka ga tedaj
 bo iz spanja prebudila.

Meta Rainer

ZAKLAD

Na podstrešju
 stara skrinja
 s sivim prahom
 je pokrita,
 v pajčevino
 vsa zavita.
 Na pokrovu
 rože bele,
 modre, rdeče
 so zbledele.
 V takih skrinjah
 po navadi
 dragoceni
 so zakladi!...
 Zarjaveli
 ključ zaškrta
 in že skrinja
 je odprtta. —

Drobna miška
 skoči vèn, —
 hušk — z zakladom
 na semènj!...

Ilustr.: Božo Kos

Vojan Tihomir Arhar
 Ilustr.: Bine Rogelj

Sprememba

Kisla repa, kislo zelje,
 dan za dnem in vse nedelje,
 brez slanine, brez klobas,
 sta na krožniku pri nas.

Pusto se držijo mati,
 dedek, oče, sestre, brati,
 k jedi žlica sta in kruh,
 jaz sem kakor trska suh.

Kisla repa, kislo zelje,
 to nikamor več ne pelje
 jutri pujsek bo zaklan,
 naš obraz spet nasmejan!

kotiček
za
najmlajše

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

COPATE

VRABEC IN LASTOVKA

NA STREHO JE PRILETEL VRABEC K LASTOVKI.

»KAM GREŠ, LASTOVKA?« JE ŠČEBETAJE VPRAŠAL BRHKO SOSEDO.

»NA JUG, NA JUG,« JE ZACVRČALA PTICA, »KAJ TI NE POJDEŠ NA ZIMO IZ MRZLIH IN NEPRIJETNIH KRAJEV?«

»JAZ, I, ZAKAJ NEKI?«

»GLEJ GA, BEDAKA, SAJ TU NE BOŠ IMEL NITI GORKEGA STANOVANJA NITI DOVOLJ HRANE...«

»IN KO BI TUDI MORAL POGINITI,« JE ODVRNIL DOBRI RJAVAČEK, »NE ZAPUSTIM SVOJE PRELJUBE DOMOVINE, MARVEČ HOČEM Z NJO TRPETI IN STRADATI TER PRIČAKOVATI BOLJŠIH IN SREČNEJŠIH DNI.«

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Marjanca Jemec - Božič

LISICA IN JAZBEC

»Čemu ti bo toliko vhodov v brlog?« je vprašal jazbec lisico, ki je s kremplji kopala že v tretji rov.

»Zato, da si ohranim življenje,« je pojasnila lisica. »Ko se bo lovski pes

postavil pred tvoj edini izhod, ne boš mogel nikamor več, jaz pa se bom že kako izmuznila, če ne skozi drugi, pa gotovo skozi tretji rov. V življenju je vedno bolje, če imaš na izbiro več možnosti, ne zgolj ene same!«

1. TABELJSKA ŽELEZNICA - Kmalu potem, ko je stekla južna železnica, so začeli načrtovati progo, ki naj bi povezovala južnočeška in gornjeavstrijska industrijska središča z Jadranskim morjem. Zato sta se Avstria in Italija dogovorili, da povežeta že obstoječi progi Trst — Videm in Trbiž Beljak z novo, takoimenovano tabeljsko železnicu. Italija se je obvezala, da bo zgradila progo od Vidma do takratne državne meje pri Tablji (Pontebba), Avstria pa od Tablje do Trbiža.

3. TABELJSKA ŽELEZNICA - Julija 1879 so delavci ene in druge strani končno spojili železniški tir pri Tablji. Skupni stroški za izgradnjo proge in postaj so znašali v takratni vrednosti denarja približno 41 milijonov lir.

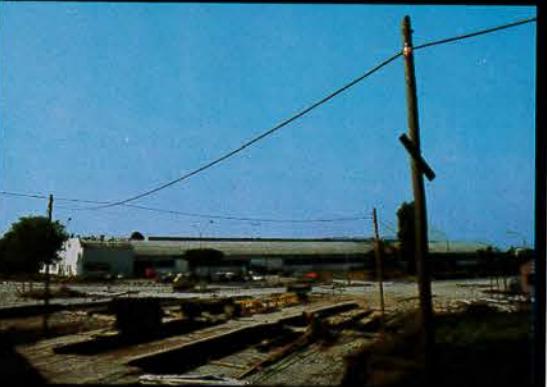
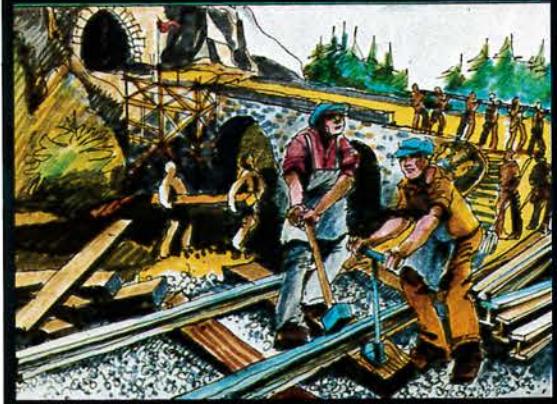
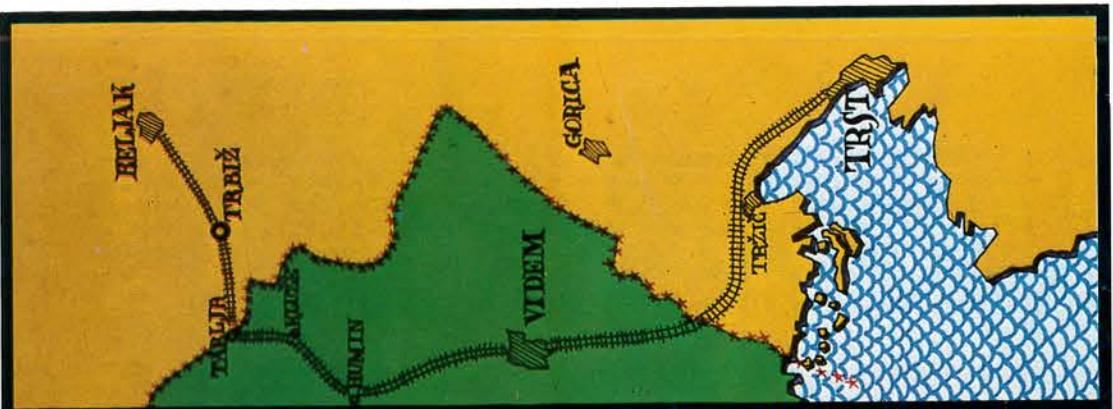
2. TABELJSKA ŽELEZNICA - Na italijanski strani so progo začeli graditi oktobra 1873. Prvi del od Vidma do Humina ni bil tako zahteven, ker so ga speljali pretežno po ravnini. Mnogo več napora in stroškov pa je terjala gradnja proge po gorskem svetu od Humina preko Karnije do Kluž in dalje do Tablje.

5. TABELJSKA ŽELEZNICA - Progo so slavnostno otvorili s posebnim vlakom 11. oktobra 1879. Že isti mesec so začeli redno voziti po njej potniški in tovorni vlaki. Pri Tablji sta obe državi dali zgraditi obmejno postajo. Odtej je tržaško pristanišče pridobilo še eno pomembno zvezo z zaledjem.

4. TABELJSKA ŽELEZNICA - Na gorskem delu proge je več odsekov z močnimi vzponi. Ponekod se mora vlak v razdalji enega kilometra povzpeti kar za 22 metrov. Na celotni progi so zvrtili 36 predorov v skupni dolžini 6859 metrov. Obenem so zgradili 16 železnih in 17 zidanih mostov v skupni dolžini 2492 metrov. Na sliki: prvi predor na takratnem italijanskem ozemlju pri Tablji, z vklesanim grbom italijanske kraljevine in letnico 1879.

7. TABELJSKA ŽELEZNICA - Leta 1968 je zaradi velikega nalinja močno narasla reka Dunja in zrušila velik zidan most pri Dunji (Dagna), zaradi česar je bil promet na progi prekinjen dobra dva meseca. Precej je poškodoval tabeljsko železnicu in postaje ob njej hud potres, ki je toliko gorja prizadejal Furlaniji in Beneški Sloveniji maja in septembra 1976. Na sliki: novi betonski most čez reko Dunjo vzporedno z reko Belo.

6. TABELJSKA ŽELEZNICA - Po drugi svetovni vojni se je tovorni promet po tej progi znatno povečal. Zato so jo s precejšnjimi stroški ojačali in modernizirali. Leta 1973 so pripravili načrte za izpeljavo proge z manjšim vzponom in podvojitev tirov, da bi tudi po gorskem svetu mogli voziti vlaki s hitrostjo 160 kilometrov na uro. Na sliki: železni most nad reko Belo blizu Naborjeta.

2. INDUSTRIZA V GORICI - Vodni kanal, ki dovaja vodo iz Soče majhni hidrocentrali livarne SAFOG.

1. INDUSTRIZA V GORICI - Najpomembnejša je bila za Gorico tekstilna tovarna v Podgori, ki pa je že vrsto let v hudi krizi.

4. INDUSTRIZA V GORICI - Med štandrežem in Sovodnjami je mnogo industrijskih objektov: INTECO, tovarna kontejnerjev.

3. INDUSTRIZA V GORICI - Največja metalurška industrija v Gorici je osredotočena okrog livarne SAFOG in OMG, ki proizvaja v glavnem tekstilne stroje.

6. INDUSTRIZA V GORICI - Tovarna čokoladnih izdelkov DE LICIA.

5. INDUSTRIZA V GORICI - Zaradi goriske proste cone, v kateri so davčna bremena na sladkor in alkohol nižja, je nastalo v Gorici večje število tovarn čokolade, bonbonov in likerjev: tovarna likerjev CIEMME.

8. INDUSTRIZA V GORICI - Poleg večjih industrijskih obratov ima Gorica še številne industrijsko - obrtniške delavnice, kot na primer tovarno testenin CAPOVILLA.

7. INDUSTRIZA V GORICI - Tovarna bonbonov LA GIULIA.

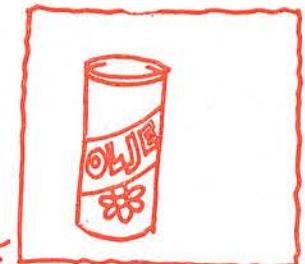

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

PRITISK VODE

Tekočina pritiska na telesa, ki so v njej in na stene posode.

Pritisk je enak v vse smeri, mi odvisen od oblike posode pač pa od višine tekočinskega stebra. Poskusi sam!

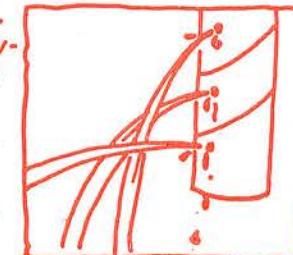
1. Poisci pločevinasto škatlo.
2. Z žebljem svrtaj nekaj lukenj kot na risbi.

3. Vamomalij vode in pozri, da bo posoda vedno polna.

4. Voda isteka iz odprtin. Curek vode iz spodnje luknjice je najmočnejši, kar dokazuje, da je pritisk na tem mestu večji.

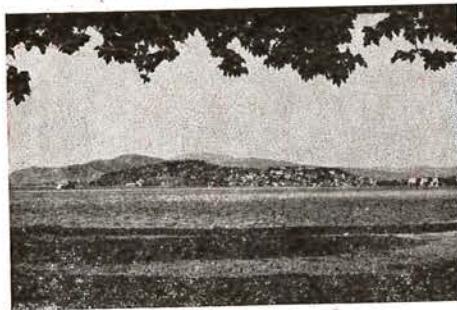
PRITISK, KI JE NAJBLEDŽJI DNU, JE NAJMOČNEJŠI.

Lojze Abram

Čari in tajne Ohridskega jezera

Mnogi od vas so s starši kdaj potovali v Jugoslavijo. Verjetno so bili daleč v notranjosti in prispeli celo do Ohrida, lepega me-

steca v Makedoniji ob albanski meji. Tam so se zagledali v prekrasno jezero, ki se je v vsem svojem sjaju bleščalo v soncu. Malokdo od vas pa ve, da je to prelepo Ohridsko jezero nastalo v davnih, davnih časih in je eno najstarejših na svetu.

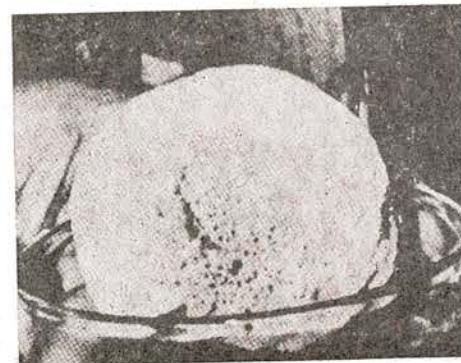
Vsi veste, da se na zemlji vse spreminja in da so jezera, ki jih vidite vrnsana v zemljevihih, nekdaj nastala, mnogo pa jih je že izginilo. Tu gre seveda za dolga geološka obdobja, ki jih štejemo v milijone let. Geološko gledano je večina jezer nastala pred kratkim, nekaj pa jih je nastalo pred več milijoni let in med temi »starimi« jezeri je tudi Ohridsko.

Geologi, to so znanstveniki, ki proučujejo nastanek in razvoj zemlje, so ugotovili, da je že zaradi svojega nastanka Ohridsko jezero zelo zanimivo. Z navpičnim ugrezanjem tal je nastala velika in globoka kotlina s prepadnimi stenami, ki se je postopoma napolnila z vodo. Nastalo je jezero, ki je ostalo skoraj nespremenjeno do današnjih dni. Neki ameriški znanstvenik je celo prepričan, da je Ohridsko jezero naj-

starejše na svetu. Jezero zanima znanstvenike tudi zato, v njem odkrivajo številne skravnosti nastanka in razvoja življenja.

V dolgih geoloških dobah svojega obstoja je Ohridsko jezero postalo domovanje za živalski in rastlinski svet. Nekatere vrste živalskih in rastlinskih organizmov se doslej skorajda niso spremenile. Spet druge so se v pogojih Ohridskega jezera razvijale v posebne vrste, ki jih ne najdemo nikjer drugje na svetu. To so na primer ohidske postrvi, neka vrsta malih rakcev, posebna vrsta spužve, ki jo prikazuje slika, in nekatere druge vrste rib, polžev in alg. Najbolj razburja domišljyo geologov dejstvo, da so v Ohridskem jezeru številne vrste živalstva in rastlinstva, čeprav je jezero samo bolj revno s hranljivimi sestavinami.

Ohridsko jezero je torej pravo čudo narave za radovedne učenjake, ki pa so tudi ugotovili, da zaradi naraščajočega turizma in industrije jezera grozi onesnaženost. Potre-

bni so torej odločni ukrepi, da jezero ne bo izgubilo svojega biološkega ravnotežja in svojih zanimivih skravnosti, ki jih čuva od svojega davnegra nastanka.

Vlado Firm
Ilustr.: Ive Šubic

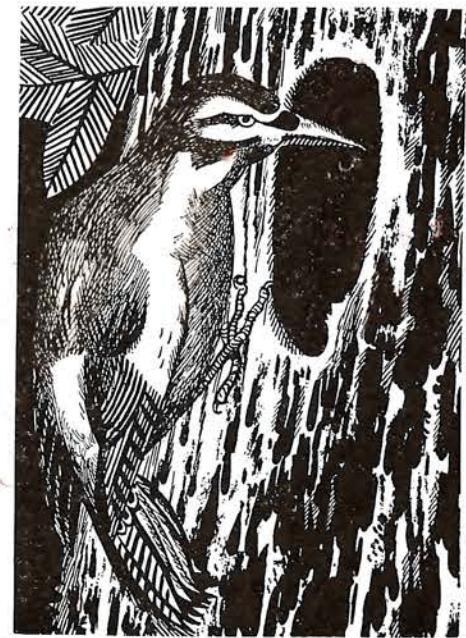
BOBNARICA

Tega leta je bila topla jesen. Pod temnim nebom so drsele črede oblakov, ki jih je vzhodnik priganjal zdaj hitreje zdaj počasneje. Za njimi pa je nešlišno rezala zrak bobnarica. Globoko pod njo so počivali travniki, tam v močvirju vodi pa se je ogledoval mesec. Nad njo so se prižigale zvezde, bele, rumenkaste in zelenkaste. Bobnarica je zamahovala s krili nešlišno in mehko. Trstičje v močvirju je šumelo, zdaj zahreščalo, kdaj pa kdaj pa je zapljuškala umazanu vodo in zamajala mesec. Močvirje je turobno molčalo, prav nič ni bilo gostoljubno. Skoraj izsušeno je že bilo in le malo ga je ostalo. Jata divjih gosi je nadaljevala pot, za njimi je ostajal le klic, ki se je izgubljal v vetru. To leto se je hotela bobnarica ustaviti na malem močvirju in si odpočiti. V žalostnem

močvirju so se oglašale le še žabe in kdaj pa kdaj ga je obiskal potepuški maček. Preden bi zapihal krivec, je hotela biti že daleč na jugu. V blagem loku je pristala. Otresla je rumenkaste noge in se zastrmela v močvirsko temo. Na robu močvirja je zašumelo, mala senca je poskočila. Bobnarica se je bliskovito zravnala in ravna kot sveča strmela v poskakajočo senco. Oddahnila si je in zabredla v vodo ter izginila med trstičjem. Umazana voda je drobno vzvalovila. Med trstičjem je preganjala mesec dolga senca. Na robu močvirja pa je razočaran postajal potepuški maček, ki je bil morda prav tako preplašen kot prijateljica teme, pisana bobnarica.

PIVKA

Rdeča lista na črnoprogasti glavi neutrudne pivke je bila kot s pajčevino prevlečena, pokrita z drobnim prahom, ki se je vrtinčil okoli nje, ko je z močnim kljunom

marijivo dolbla in širila svoje duplo na debeli smreki. Precej višje nad njo si je veverica pletla gnezdo, kar pa sivoperneata so seda ni prav nič motilo. Prav dobra prijatelja sta bila. Pivka nikoli ni bila radovedna soseda, pa tudi veverica je ni nikoli obiskala in jo povprašala po jajčecih. Obe sta se razumeli, kot bi se zavedali, da je dobro sosedstvo vir sožitja in miru.

Med listjem se je sprehajal rogač. Pivka je pravkar pogledala iz dupline, ga opazila in razmišljala. Zlezla je ven, razpela perutke in že bila nad rogačem, ki je kdo ve kako zašel sem. Rogač pa ne bi bil rogač, če bi ji sam zlezel v kljun. Zaman ga je preobra-

čala, njegov oklep je bil trden. Tudi njegove kleše niso bile prav prijetne. Naveličana rogačeve trdrovratnosti se je naščeperila in zrla za korenjakom, ki je kaj kmalu izginil pod debelo korenino. Vzletela je, počasi jadrala nad gozdom in tam na sončni rebri opazila veliko razpotegnjeno mravljišče. Oči so se ji zasvetile. Poslastica zanjo. Sedla je na rob mravljišča in njen kljun je imel kmalu dela dovolj. Zdaj tu zdaj tam je pobezala. Mogočna zgradba se je sesedla zdaj tu zdaj tam. Brezglavo so begale mravlje. Pernati gost se je odpravil šele, ko je potešil svojo lakoto. Odletel je, mravlje pa so pričele po pravljeni in graditi zase in svoj zarod.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Jelka Reichman

Šolarjev dan

Zjutraj prebudi se žan;
ni utrujen, ne zaspan.
Soncu reče: »Dober dan!«
Brž se umije, uredi,

s torbo v šolo odhiti,
da spet kaj se nauči.
A popoldne, športnik vnet,
preseli se v drugi svet,

žogo brca ves zavzet.
Z mrakom sklene dan obroč.
Žanu vsa poide moč,
poslovi se: »Lahko noč!«

Lojze Abram

USPEH SLOVENSKIH ROLKARJEV

Ali veste, da je nekaj vaših sovrstnikov, ki se ukvarjajo s smučarskim tekom tudi v poletnih mesecih? No ja, pravzaprav ne gre za pravi smučarski tek, vendar rolnanje je zelo podobno smučarskemu teku, le da namesto tekaških smuči imajo tekmovalci na nogah ski-rolke, s katerimi se naglo podijo po položnih in strmih cestah, tako kot pozimi s smučmi po zasneženih tekaških progah.

Pa ne mislite, da je rolnanje lle zabava ali mogoče trening za zimske mesece, kaj še! Poleti prirejajo prava prvenstva v rolnjanju in v naši sredi imamo celo državne prvake, Slovence, člane smučarskega kluba »Devin«, ki že dolgo vrsto let goji smučarski tek in v poletnih mesecih rolnanje. Hočete vedeti za imena naših vrlih prvakov? Ti sta Kristina Gabrovec, dijakinja slovenske srednje šole »Igo Gruden« v Nabrežini, in višješolka Roberta Sardoč. Naslov državnih prvakinj sta osvojili konec oktobra na zaključnem državnem prvenstvu na rolkah v Marostici, in sicer Kristina Gabrovec v kategoriji mlajših pionirk in Roberta Sardoč v kategoriji starejših pionirk.

Na tem državnem prvenstvu so se izkazali tudi drugi člani smučarskega kluba »Devin«. Med mlajšimi pionirji je bil peti Mitja Pernarčič, ki obiskuje osnovno šolo v Mavhinjah, Marko Chemelli, dijak srednje šole v Nabrežini je bil dvanajsti, njegova sošolka Elena Verč je bila med mlajšimi pionirkami druga, med starejšimi pionirkami pa

višješolec Aleksander Sosič tretji. Katja Škerk pa je osvojila drugo mesto v kategoriji starejših pionirk. V kategoriji mlajših in starejših mladincev so tekmovali višješolci Gianni Legiša, Boris Gruden in Pavel Antonič in zasedli tretje, dvanajsto, oziroma petnajsto mesto. Torej izreden uspeh pridnih in požrtvovalnih slovenskih tekmovalcev smučarskega kluba »Devin«.

Naj še omenimo, da so Rozana Gabrovec, Mitja Pernarčič, Ervin Iori in Andrej Antonič tekmovali tudi na mednarodnem tekovanju v Mavhinjah, kjer je bil Pernarčič prvi, in se udeležili še tekmovanja v rolnjanju v Ihanu blizu Ljubljane. Največji uspeh članov smučarskega kluba »Devin« pa so vsekakor dva državna naslova Kristine Gabrovec in Katje Škerk, dve drugi in dve tretji mesti v raznih kategorijah in to v močni in ostri konkurenči zelo dobro pravljениh italijanskih tekmovalcev.

S tem pa nočemo reči, da so imeli naši tekmovalci le srečo. Za nastop na državnem prvenstvu v rolkah so se pridno pripravljali, vestno trenirali od maja meseca dalje in nastopali v Avianu, Enegu, Moeni in Carate Brianzi, kjer so dosegali odlične uvrstitev. Morali so vsi zelo trdo delati, da so opravili 95 treningov za skupno 140 ur. Najmlajši so v tem času prerolkali okrog 300 kilometrov, starejši pa skoraj 1000 kilometrov. Pridnim rolnarjem lahko samo čestitamo za take pomembne dosežke.

veselo
v
planine

Dušan Jelinčič

Doživetja v miljskih hribih

Poletje s svojimi lepimi in sončnimi dnevi, ki so kot nalašč za krajše in daljše izlete v naravo in hribe, je mimo. Zrak postaja bolj mrzel, dnevi pa krajši, skratka planinci in ljubitelji narave imajo vedno manj priložnosti, da bi se podali v svoj element. Vendar so se s prihodom jeseni in začetkom šole spet začeli izleti po tržaškem Krasu za osnovnošolsko mladino, ki so že prejšnje leto želi med slovenskimi otroki toliko zanimanja, pa tudi navdušenja. Mursikdo se namreč spominja, kako lepo je bilo na Malem Krasu nad Boljuncem, na Grmadi ali na Sv. Primožu nad Križem. Bili so to za otroke nepozabni trenutki, ko so se igrali in veselili s svojimi vrstniki, in njihova edina želja je takrat bila, da bi se še udeleževali takih izletov.

Zato je Slovensko planinsko društvo v Trstu, v okviru Športne šole Trst, na povabilo in z bistvenim sodelovanjem Društva Slovencev miljske občine, priredilo zelo uspel izlet za osnovnošolsko mladino v Milje in njeno bližnjo okolico. Izleta se je udeležilo kar 140 otrok slovenskih tržaških osnovnih šol. Lepo vreme in razne igre, ki so jih vodiči pripravili za malčke, so prispevali, da so otroci pred povratkom domov izjavili: »Zakaj gremo že domov? Kdaj se bomo še vrnilki?« in podobno.

Izlet je potekal po točno določenem načrtu. Otroci so se s svojimi vodiči dobili v Trstu, od tu so z naročenim avtobusom krenili v Milje in si na hitro ogledali mestce. Nato so se podali navkreber proti starim Miljam k znameniti cerkvi, kjer je bil prvi postanek za malico, najbolj neuča-

kani pa so se že začeli igrati. Pot se je nato nadaljevala po cestah in stezah do otroškega vrtca v Čamporah, kjer jih je že čakala paštašuta in čaj, za kar so poskrbeli člani Društva Slovencev miljske občine. Otroci so svoj obrok hrane pojedli takoj,

saj so jih na dvorišču vrtca že čakale vse mogoče igre. Potem so se vsi udeležili poligona, med katerim so morali pokazati vse svoje veščine v plazjenju, plezanju in teknu. Žal se je čas hitro iztekel in je trenutek odhoda prehitro prišel. Vsi skupaj so se odpravili proti slovenskemu šolskemu centru v Miljah, kjer je bila kratka kulturna prireditev. Prisotni so bili tudi nekateri stareši, ki so potem odpeljali svoje otroke domov.

Res lepo doživetje, predvsem za otroke, ki so se tokrat prvič podali na hribe miljske občine, kjer bivajo zamejski Slovenci, in tako spoznali še delček svoje zemlje.

Lojze Abram

Slavje v Štandrežu

Od srede letosnjega oktobra še ena slovenska osnovna šola nosi ime po zasluzni slovenski osebnosti. Gre za slovensko šolo v Štandrežu, ki so jo, po dolgotrajnih težavah, končno poimenovali po slovenskem pisatelju naše mladine in naravoslovcu Franu Erjavcu, nekdanjemu profesorju na realki v Gorici, kjer je umrl in je tam pokopan na goriškem pokopališču, torej v štandreški zemlji.

Poimenovanje šole je bil praznik za ves Štandrež. Slavnost je bila najprej v šolski veži, kjer so domači šolarji odkrili doprsni kip Franu Erjavca, delo kiparja Kalina, svečana kulturna prireditev pa je bila potem v večji dvorani prosvetnega doma »Anton Gregorčič«. Učenci in učenke štandreške šole so se s pomočjo požrtvovalnega učiteljstva

za to slavje vestno pripravili. V splošno veselje in zadoščenje prisotnih in predvsem njihovih staršev, so nastopili s prikupnim prizorčkom. Šolarji zadnjih dveh razredov pa so se predstavili z recitacijami iz Erjavčevih del. Na prireditvi ob poimenovanju štandreške slovenske osnovne šole je nastopil tudi domači pevski zbor, za njim pa še zbor učencev osnovne šole iz ulice Vittorio Veneto v Gorici.

Adrijan Rustja

»Aj, kaj ribič je ujel«

Ne!
Danguard... Jeeg Robot...!

Ne, ne in ne! Nobenega teh junakov TV risank... ujel je to, kar je za ribiča najbolj normalno!

Ribo?
Ribe! A kakšne! Čudežne...
Take pravljice ne maram!
Zakaj ne? To so zgodbe, ki nosijo v sebi čar pravljice in poučnost, ki je današnjim otrokom bolj potrebna kot kdajkoli prej...

Mazingo!
Ne, ne Mazingo!
Potem Ufo Robot!
Ne!
Daitan 3...!

No, da slišimo to svojo pravljico...

Ni moja... napisala jo je Zora Tavčar... v kratkem bi se glasila takole...

Živel je, in to je že davno, star ribič.

Kraljevi ribič! Ker se je kraljici zahotel dietetne hrane, je odločila, naj odslej grajski kuhanji cvro, pečejo in kuhajo le ribe. Ubogi ribič ni vedel kaj in kako. V jezeru ni bilo namreč toliko rib. V strahu pred kraljičino jezo se ribičeva žena poda k jezeru poprosit pomoč čudežno vodno bitje, ki že stoletja spi na dnu jezera. Prošnja je bila uslušana...

za sedem mesecev, sedem dni bo v jezeru kar mrgolelo rib. Ko bo ribič vrgel mrežo, bo ujet celo jato rib.

Nisi rekel, da so bile ribe čudežne?

Seveda, pa še kako čudežne. Kdor jih je pojedel... a tega ne povem...

Kdor bi rad zvedel kaj več, naj pride v tržaški KULTURNI DOM, kjer bodo igralke in igralci Slovenskega Stalnega Gledališča igrali to pravljico.

KRSTNA PREDSTAVA JE NAPOVEDANA
ZA 2. DECEMBER 1980.

Marij Čuk

Knjižici za najmlajše

»JAKEC, KJE SI?« Tako kličejo Jakca mama, očka, Lukec in gozdar, ko se mali deček skrije in ga ni moč najti. Tak pa je tudi naslov drobni knjižici **Zmage Glogovac**, ki je s pomočjo ilustratorja **Marjana Mančka** ustvarila prav prijetno zgodbico. Jakčeve dogodivščine so seveda priporočljive samo najmlajšim, in sicer tistim, ki se komaj učete branja in ne morejo še sprejemati zahtevejših knjig. Vendar, kaj pravite — saj so tudi oni potrebni naše pozornosti.

Jakec živi na vasi in stanuje v majhni hiši z velikim dvoriščem, velikim hlevom in

traktorjem s priključki. Vas je majhna, okoli vasi so travniki, polja in gozdovi. Blizu vasi teče potok, kjer si Jakec in njegovi prijatelji postavljajo mlinčke. Vse to Jakec med svojim kolovratenjem obrede, tako da ga nikoli ni doma in vsi kričijo: Jakec, kje si?

Kaže, da je tudi Mihec podobne sorte. In tudi njega vsi kličejo: »**MIHEC, KJE SI?**« Vendar Mihec živi v mestu. Stanuje v veliki hiši s stopniščem, dvigalom in množico pisemskih nabiralnikov. Tudi mesto je veliko, v mestu so vrtec in šole, trgovine, avtomobili in parki. In tudi Mihec obrede vse to, tako da ga nikoli ni doma. Vendar pot po mestu je veliko bolj nevarna od tiste po gozdu, tako da se Mihec kdaj pa kdaj izgubi.

Tudi to knjigo je napisala **Zmaga Glogovac** ob sodelovanju **Marjana Mančka**. Knjižici kar brez strahu vzemite v roke. Pa srečno.

Dragi šolarji!

Tokrat pa ste se res razpisali in me prezenetili. Še nekaj takih prijetnih izletov, pa bi imel Galeb samo še rubriko z vašimi pi-

semci! Da pa ne bi bili prikrajšani za pestro branje na preostalih straneh, sem nekaj vaših pisemc prihranila za prihodnjo številko, ko bomo najboljše prispevke tudi nagradili.

Vse vaše dopise sem objavila v celoti, zato se stvari pač malce ponavljajo. Seveda pa vam bodo nekateri spisi bolj všeč, drugi spet manj. Zakaj, pa morate ugotoviti sami. Le tako boste prihodnjih tudi sami napisali spis, ki bo vsem ugajal!

Majda Železnik
urednica rubrike »Šolarji pišejo«

NEDELJSKI IZLET V MILJSKE HRIBE

Slovensko planinsko društvo v Trstu in Sportna šola sta priredila izlet v Milje in okolico. V nedeljo, 26. oktobra, smo se zbrali na trgu Stare Mitnice, kjer smo čakali avtobus. V njem sem našel prijateljici Tanjo in Nado. V Miljah smo se ustavili blizu avtobusne postaje, kjer smo se zbrali v skupine. Z mojim bratom sva šla s Tanjo in Nado v skupino iz katinarske šole, ki jo obiskuje Tanja. Odpravili smo se v stari del mesta Milje. Ogledali smo si obzidje, beneško hišo, občinsko palačo in cerkev sv. Ivana in Pavla, kjer smo se tudi skupno fotografoli. Potem smo se napotili v Stare Milje na griču. Hodili smo tudi po gozdu. Ko smo prišli do cerkvice, smo se odpočili in se malo razgledali. Med potjo smo videli tudi lepo vilo, ki je imela tako čudovit razgled, da bi hotel kar stanovati v njej. Ko smo prišli na vrh Sv. Mihaela, smo si ogledali okolico. Vse do Triglava smo videli. Nekaj časa smo počivali, potem smo se igrali skrivanje. Kmalu nato smo se napotili v Čampore. V vasi smo srečali traktor, ki je peljal zvrhano prikolico grozdja in nekateri so si ga vzeli. Ko smo prišli v čamporški vrtec, smo se igrali, nato pa smo za kosilo dobili testenine in jabolko. Popoldne smo tekmovali v poligonu in moj brat je zmagal. Za nagrado je dobil čokolado. Ko smo se vrnili v Milje, smo obiskali šolski center, kjer so nas pogostili z oranžado in s piškotki. Vso pot nas je spremjal lepa

mucka, ki nas je zapustila šele v mestu. Ta izlet mi je zelo ugajal. Vreme je bilo sončno, kot naročeno za nas.

Jordan Pisani
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

Izlet, ki smo ga imeli v nedeljo, sta organizirala Sportna šola in Planinsko društvo. Zbrali smo se na trgu Stare Mitnice in čakali avtobus. Otroci smo v avtobusu kričali kakor raglje. Ni bilo miru. Končno smo priseli v Milje. Obiskali smo stari del mesta, kjer smo si ogledali stare benečanske hiše. Vsaka hiša je imela v kamen vklesano podobo leva z odprto knjigo. Odprta knjiga je pomnila prijetljstvo. Ogledali smo si tudi staro obzidje mesta. Potem smo šli na velik travnik, kjer smo jedli malico. Petra, Nataša in jaz smo med grmovjem nabirale robidnice. Ko smo nadaljevali pot, so mimo nas peljali grozdje. Petra in jaz sva vzeli grozd in ga lepo pojedli. Prišli smo v Čampore in se ustavili v vrtcu. Tam so nam ponudili kosilo in, ker sem bila lačna, sem takoj tekla h kosilu. Ko sem se najedla, sem se šla igrat na vrt, kjer je bilo že mnogo otrok. Tudi telovadno orodje je bilo na vrtu. Petra, Nataša in jaz pa smo šle na drugi del vrta. Tam smo s pomočjo drugih otrok naredile kočo iz listja in palic. Imeli smo tudi tekmovanje v poligonu, kjer pa nisem zmagala. Potem smo se poslovili in odšli. Ma-

me so nas čakale v slovenskem šolskem centru v Miljah. Zvečer smo se srečno vrnili domov.

Ester Vosta
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

V nedeljo, šestindvajsetega oktobra, smo šli na izlet v Milje. Najprej smo si ogledali staro mestno obzidje. Na nekem zidu je bil beneški grb: lev z odprtou knjigo. Odprta knjiga je bila znak prijateljstva. Če bi bila knjiga zaprta, bi to pomenilo sovraštvo med Benetkami in Miljamimi. Razdelili smo se v skupine. Vodiči so nam pokazali stari del mesta in nam povedali, da so bile prvotne Milje zgrajene na griču. Nato smo se napotili na grič. Pot je bila strma in ozka. Po dolgi hoji smo se odpočili na travniku. Petra, Ester in jaz smo šle iskat gozdne sadže. Našle smo velike, sočne robitnice. Ker nam vodiči niso verjeli, smo jim jih kot dokaz tudi ponudile. Po tem okrepčili smo šli spet naprej. Ko smo prišli v Čampore, smo požirale sline po lepem in sladkem grozdju, ki so ga peljali mimo nas. Pa je moja sošolka Petra kar vzela en grozd. V vrtcu so nam za kosilo postregli s testeninami. Na vrtu je bila gugalica in mnogo takih lepih naprav za igranje. Tekmovali smo tudi v poligonu. Moja sošolka Petra je potrebovala do cilja eno minuto in nekaj sekund, jaz pa 48 sekund. Za vrtcem je bilo trsje. Prišli so otroci in vse polomili. Me smo pa potem iz tistega trsja naredile pod drevesom kočo. Tla v koči smo pokrili z listjem. Ko smo odhajali, smo vso pot prepevali. V Milje smo prišli ob štirih populjan in obiskali šolski center. Tam smo pojedli piškote in se odzejali. Nato smo se utrujeni, a zadovoljni vrnili domov.

Nataša Samsa
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

Ko sem peš prišel do postaje, ni bilo še nikogar tam. Zjutraj sem že mislil, da bo grdo vreme, čez nekaj časa pa se je zjasnilo. Ko sem že nekaj minut čakal, sta prišli Romana in Maja, potem pa še ostali. Andrej je prinesel s sabo nožek. Povedal sem mu, naj se ne igra z njim, ker je to nevarno. Ko smo se postavili v vrsto, smo se prepričali, ker je vsak hotel hoditi prvi. Otroci, ki niso bili iz Milje, niso poznali poti kot mi, domačini, a vseeno so nas prehiteli in vodili vrsto. Ogledali smo si staro miljsko ulico, miljski trg in pomol. Nato smo se po krajši poti odpravili proti Starim Miljam. Ker se je pot strogo vila, smo se enkrat tudi ustavili in se odpočili ter pomalicali. Ker sem bil žejen, sem prosil Luko, naj mi da malo vo-

de. Kmalu potem je bila pot širša in asfaltirana. Neki vodič mi ni dovolil, da bi ga prehitel, a sem mu vseeno zbežal. Ko smo prišli v Stare Milje, smo prekoračili ostanke nekdanjega obzidja. Ogledali smo si okolico in cerkvico. Ustavili smo se na travniku pred pokopališčem in igrali nogomet. Tudi vojno smo se igrali, potem smo se skrivali. Ko je bilo igranja konec, smo se napotili proti Čamporom. Ob cesti je bilo polno blata. Videl sem ježa, mrtvega, ker ga je verjetno avtomobil povozil. Ko smo srečno dospeli v Čampore, smo se v vrtcu nadeli in napili. Nato smo tekmovali in se igrali pomorščake. Moram reči, da je bilo v vrtcu res lepo. Ko smo se vračali proti Miljam, so me strašnobolele noge. Ob prihodu v šolski center sem bil zelo lačen in žejen, zato sem s tekom jedel piškote in pil oranžado. David Tonej

4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

Že lani sem rada poslušala, ko je učiteljica razlagala zgodovino Starih Milj. Z navdušenjem sem pričakovala nedeljo, saj sem vedela, da si bom vse to, o čemer smo se učili, lahko tudi ogledala. Na izletu je bilo zabavno. Ko smo se zbrali na miljski avtobusni postaji, smo krenili na glavni trg, kjer smo se pred cerkvijo fotografirali. Nato smo se napotili proti Starim Miljam. Ko smo se povzpeli dovolj visoko, smo se ustavili. Odprl se nam je lep razgled na pokrajino pod nami. Vodiči so nam pripravovali o preteklosti Milj. V Starih Miljih smo si ogledali ostanke obzidja in staro cerkvico. Nato smo se igrali in se lovili na travniku. Pozneje smo se igrali tudi v Čamporah, kjer smo kosili in nato tekmovali. Ko smo se vrnili v Milje, smo se vsi skupaj podali v naš šolski center. Ponosno smo razkazali ostalim otrokom našo novo šolo. V centru je pel zbor Jadran. Vsi so bili zelo navdušeni. Rekli so, da so Milje zelo lepo mestece.

Dana Svetina
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

Že lansko leto smo se učili zgodovino Starih Milj in okolice. Naš razred si je te kraje lani tudi ogledal. Letos pa so nam v šoli povedali, da bomo skupno z vsemi slovenskimi osnovnošolci na Tržaškem obiskali Čampore, Slovenski šolski center v Miljah in Stare Milje. Vesel sem bil, da si bodo tudi otroci iz ostalih šol ogledali naše kraje. V nedeljo zjutraj smo se zbrali na avtobusni postaji. Nato smo šli na glavni mestni trg in si tam ogledali cerkev in občinsko palačo. Pred cerkvijo smo se tudi fotografirali. Potem smo se odpravili proti Starim Miljam. Ko smo dospeli, smo imeli lep razgled na ves Tržaški zaliv, ki se je razprostiral pod nami. V Čamporah smo po kosilu odšli na dvorišče otroškega vrtca, kjer smo se igrali. Vodiči so nam pripravili poligon. Tudi jaz sem tekmoval. V Čampore so prišli tudi moji starši in brat. Ko smo se vrnili v Milje, smo si ogledali Slovenski šolski center. Ker smo veliko hodili, so nas že bolele noge. V centru je bilo lepo, ker smo se nadeli in napili. Tudi igrali smo se. Potem pa smo se poslovili od ostalih otrok, ki so se odpeljali v Trst.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Božo Kos

NOS

Nos tožljivec, nos grdun,
trd je kakor kosov kljun,
če resnico govoriš,
nič laži se ne znebiš.

Če pa lažeš, brž tvoj nos,
je mehak kot voska kos:
sonce vanj upre oči —
nosek-vosek se stopi!

Kaj bi jokal, stokal zdaj —
več nosu ne bo nazaj,
vsak poreče ti poslej:
Glej, lažnivo seme, glej!

ral pod nami. V Čamporah smo po kosilu odšli na dvorišče otroškega vrtca, kjer smo se igrali. Vodiči so nam pripravili poligon. Tudi jaz sem tekmoval. V Čampore so prišli tudi moji starši in brat. Ko smo se vrnili v Milje, smo si ogledali Slovenski šolski center. Ker smo veliko hodili, so nas že bolele noge. V centru je bilo lepo, ker smo se nadeli in napili. Tudi igrali smo se. Potem pa smo se poslovili od ostalih otrok, ki so se odpeljali v Trst.

Andrej Zuppin
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

Nestrorno sem čakal, da pride nedelja in z njo izlet v Milje in okolico. Zato sem v nedeljo že zgodaj pritekel na miljsko avtobusno postajo. Ko so prišli otroci iz Trsta in okolice, smo se postavili v vrsto in odšli na miljski trg. Mi iz četrtega razreda smo že nekaj poznali zgodovino našega mesta. Ogledali smo si miljski trg, občinsko poslopje z levom in z znaki plemiških družin in pročelje cerkve. Nato smo se napotili proti Starim Miljam. Ustavili smo se pred ostanki starega obzidja in si ga ogledali. Spomnil sem se, da nam je lani učiteljica povedala, da se je prvotno naselje

imenovalo Castrum Mugiae. Prišli smo do cerkvico. Tam smo se igrali in si z razgledne točke ogledali Trst in Tržaški zaliv. V Čamporah smo kosili in se igrali. Naš razred se je skoraj ves udeležil tekmovanja. Moreno in jaz sva dobila venec, ker sva se dobro uvrstila. Potem smo se odpravili v Milje v Slovenski šolski center, kjer smo jedli, pili in se spet igrali. Otroci iz ostalih šol so mi rekli, da so Milje zelo lepo mestece. Seveda so me te besede zelo razveselile.

David Jercog
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

Bil je lep jesenski dan. Z ostalimi osnovnošolci smo se zbrali na avtobusni postaji, nato smo se podali na ogled našega mesta. Ustavili smo se pred ostanki vhodnih vrat in si jih ogledovali. Šli smo na trg, kjer smo si ogledali občinsko palačo. Vodiči so nam pripravovali zgodovino Milj. Otroci smo z zanimanjem poslušali razlag, posebno tisti, ki je niso poznali. Pri pomolu smo opazovali, čolne in jadrnice, ki so se pozibavale v pristanu. Nato smo se napotili proti Starim Miljam. Hodili smo po stezici do glavne ceste. V Starih Miljih smo se za eno uro ustavili na travniku in se igrali.

Stana Vinšek

Moja pot v šolo

Moderato

Rado Simoniti

V Šolo grem, ko se da-ni, grem vesel med grički, kjer mi drevje zeleni in pojo mi ptički.

solista meni ve-dno se mu-di vnd-šo lju-bo šo-lo, me-ni lju-bo šo-lo.

V Šolo grem, ko se dani,
grem vesel med grički,
kjer mi drevje zeleni
in pojo mi ptički.

Naj mi drevje zeleni,
ali pa je golo,
meni vedno se mudi
v našo ljubo šolo.

Ogledali smo si ostanke obzidja, potem smo šli proti Čamporom. V vrtcu smo kosili, po kosilu smo tekmovali. V Milje smo se vrnili zopet peš. V šolskem centru so nas pričakovali starši.

Moreno Šavron
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

V šoli smo se navdušili, ko nam je učiteljica povedala, da gremo v nedeljo na izlet v Milje in okolico. Tisti dan sem bila vesela, ker je bilo sončno vreme. Hitro sva z mamo pripravili malico. Oče me je spremjal na avtobusno postajo, kjer sem s sošolci počakala ostale izletnike. Vsi skupaj smo se napotili na pomol in nato na glavni miljski trg. Tam so nas tudi slikali pred cerkvijo. Po ogledu trga in občinske palače smo se peš odpravili proti Starim Miljam. Ko smo dospeli, smo se najprej razgledali, potem smo se na travniku igrali. Kmalu nato smo peš odšli v Čampore, kjer smo v vrtcu kosili. Ko smo pojedli, smo hitro stekli na dvorišče in se tam spet igrali. Tudi tekmovali smo in najboljši so bili tudi nagrajeni. Počasi smo se vrnili v Milje in se zbrali v Slovenskem šolskem centru. Tam smo si ogle-

dali našo novo šolo. Ob petih zvečer smo se veseli odpravili domov.

Toska Barič
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

V nedeljo zjutraj sem se z brati hitro pripravil. Mudilo se nam je, saj smo se odpravljali na izlet. Bil je lep sončen dan. Na postaji sem videl same znane obrale. Počakali smo avtobus, ki je pripeljal otroke iz vseh šol na Tržaškem. Ko smo se zbrali, smo si najprej šli ogledat glavno mestno ulico. Vodiči so nam nekaj povedali o zgodovini Milj. Napotili smo se proti miljski občinski palači. Tam je fotograf slikal našo skupino. Po ogledu starega občinskega poslopja, glavnega trga in cerkve smo se peš podali proti Starim Miljam. Dolgo smo hodili. Pred Starimi Miljami smo se ustavili in si ogledali ostanke starega obzidja. V Starih Miljah je tudi stara cerkvica. Pred cerkvico je travnik in tam smo se igrali. Nato smo šli na kosilo v vrtec v Čampore. Kosilo je bilo že pripravljeno. Ko smo pojedli, smo se udeležili športnega tekmovalnja. Vodiči so nam na koncu razdelili tudi nagrade. Kasneje smo šli v Milje v Slovenskem šolskem centru. Tam smo si ogle-

ski šolski center, kjer smo se okrepčali. Ko so prišli naši starši, smo šli domov. Drugi otroci so lepo govorili o našem majhnom mestu in bil sem zelo vesel.

Marko Šavron
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

Ko sem se prebudila, sem hitro pokukala skozi okno. Vesela sem bila, ker se mi je sonce prijazno smejal. Hitro sem se oblekla in zajtrkovala. Potem sva šla z očetom na avtobusno postajo, kajti tudi on se je udeležil našega izleta. Čez nekaj minut je že pripeljal avtobus, poln malih izletnikov. V gruči smo se napotili na glavni trg, da si ogledamo občinsko palačo. Vodiči so nam razlagali zgodovino Milj. Tisti, ki smo stali v repu vrste, nismo slišali niti besede. Eden od vodičev je šel na balkon občinske palače in nas fotografiral. Odpravili smo se v Stare Milje. Pot se je strmo vila, zato smo večkrat počivali. Opazovali smo prekrasen razgled na plavi Jadran in Trst. Ko smo prišli v Čampore, nas je že čakalo kosilo. Tam smo na igrišču tudi tekmovali v poligonu. Ko smo se vrnili v Milje, smo se zbrali v Slovenskem šolskem centru, kjer so nas čakali starši. Zelo sem bila vesela, ker je izlet lepo uspel. To sem tudi pričakovala, kajti Milje so mestece, ki so lahko vsakomur všeč.

Vladimira Vodopivec
4. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

V nedeljo smo se zbrali Tržačani in Miljančani na avtobusni postaji. Ko smo bili vsi zbrani, smo šli na trg, kjer stojita občinska palača in cerkev. Ko smo se tam fotografirali, smo se odpravili v Stare Milje, kjer smo se lahko eno uro igrali. Sijalo je tako sonce, da bi se lahko tudi sončili, če ne bi pihal veter. Iz Starih Milj je lep razgled na Trst in na Tržaški zaliv. Ko smo prišli v Čampore, smo imeli v vrtcu kosilo. Bila je »pašta« s sirom, jabolko in čaj. Ker mi je bilo vroče, bi raje pila ledeno vodo kot pa topel čaj. Ko smo pojedli, smo šli na vrt, kjer smo se igrali. Na vrtu so bile gugalnice, stopničke iz vrvi za plezanje in še druge reči. S Tržačani smo tekmovali v poligoni. Jaz sem pri tej igri dosegla cilj v 46 sekundah. Neki vodič pa je potreboval celih pet minut. Sedem najboljših tekmovalcev so nagradili. Od teh sta bila tudi dva Miljančana. Čez nekaj časa smo se odpravili v Milje. V šolskem centru smo dobili malico. V centru so bile tudi gugalnice. Nato me je prišla iskat mama in sem šla domov. Čeprav je bilo lepo vreme in smo se lepo igrali, pa nisem bila popolnoma zadovoljna.

Elena Smotlak
5. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

V nedeljo, 26. oktobra, smo se s tržaškimi šolarji zbrali na avtobusni postaji v Miljah. Potem smo krenili po starih miljskih ulicah, na glavnem trgu pa smo se pred katedralo slikali. Ko smo hodili proti starim Miljam, smo se med potjo večkrat ustavili in opazovali moreje. V Starih Miljah smo se pri cerkvi spet ustavili, pomalicali smo, potem smo šli v Čampore. Tam smo kosili, nato pa igrali poligon, do treh popoldan. Potem smo odšli po Pisciolonu do šolskega centra v Miljah. Ko smo pomalicali, smo se šli na dvorišče igrati. Ko so se tržaški otroci odpeljali z avtobusom domov, smo se tudi mi počasi razšli.

Erik Švab
5. r. OŠ ŽAVLJE - KOROŠCI

V nedeljo, 26. oktobra, sem bil na šolskem izletu. Zbrali smo se ob deveti uri na trgu Stare Mitnice. Vstopili smo v avtobus. Stiskali smo se kakor harmonika. Ko smo prišli v Čampore, nas je že čakalo kosilo. Tam smo na igrišču tudi tekmovali v poligonu. Ko smo se vrnili v Milje, smo se zbrali v Slovenskem šolskem centru, kjer so nas čakali starši. Zelo sem bila vesela, ker je izlet lepo uspel. To sem tudi pričakovala, kajti Milje so mestece, ki so lahko vsakomur všeč.

Igor Antoni
4. r. OŠ »M. Gregorič«
SV. ANA

Zbrali smo se na trgu Stare Mitnice. Z avtobusom smo se peljali v Milje. Ogledali smo si mestece. Videli smo stara mestna vrata in obzidje. Vselej ko smo videli kaj zanimivega, smo vzkliknili: »Ooooo!« Bilo je zelo lepo. Na kosilo smo šli v Čampore, tam smo se tudi igrali in tekmovali. Plazili smo se skozi velikanske avtomobilske gume, tekli smo, se zopet plazili, skakali, plezali po deski ter se zopet plazili. Nato smo poskušali, koliko ljudi lahko gre naenkrat v cementni predor. Bilo nas je najmanj triindvajset. Vodiči so bili zelo smešni. Ker smo se igrali tudi Indijance, smo vodiče zvezzali. Pozno popoldne smo šli peš v Milje. Videla sem več psičkov. Z enim, ki je bil posebno lep, sem se pojgrala. Dala sem čevelj skozi ograjo, a ta lumpek bi mi ga skoraj pogrizel. Žal mi je bilo, da ni šel z menoj

tudi moj psiček Kiko. Zvečer smo se vrnili veseli domov.

Elena Antoni
4. r. OŠ »M. Gregorič«
SV. ANA

Ko sem se zbudila, sem bila vesela, ker sem šla na izlet in ker je sijalo sonce. Zbrali smo se na Trgu Stare Mitnice. Tam sem srečala prijateljico Barbaro. Prišla je tudi Sabrina z Mavricijem. Vstopili smo v avtobus in si iskali prostor, a vsi ga nismo našli. V Miljah so nam pokazali benečansko hišo. Videli smo tudi mestna vrata in ladje-delnico. Ko smo si to ogledali, smo šli v Čampore. Na šolskem vrtu je bilo zares lepo. Tam so bile postavljene avtomobilске gume, skozi katere smo se plazili. Ko smo se te igre naveličali, smo se igrali princesco in služabnico. Nato so nas poklicali h kosilu. Popoldne smo tekmovali. Potem smo se napotili v Milje v novi šolski center.

Kristina Zoch
4. r. OŠ »M. Gregorič«
SV. ANA

Včeraj smo šli na izlet v Milje. Zjutraj smo se zbrali na trgu Stare Mitnice. Od tam smo šli v Milje. Po cesti smo se ustavljali. Ogledali smo si ladje-delnico Alto Adriatico. Ko smo prišli v Milje, smo se razdelili v več skupin. V naši skupini nas je bilo najprej šest, potem sta se nam pridružila še dva. Najstarejši vodič nam je pokazal najstarejšo hišo v Miljah ter hišo iz benečanske dobe. Pri obeh smo videli še občinsko hišo. Ko smo šli proti Starim Miljam, smo si med potjo ogledali staro obzidje. Ko smo prišli v Čampore, smo si pod smreko zgradili hišico. V vrtcu smo poobedovali, nato

smo se igrali. Potem smo se vrnili v Milje, kjer so nas čakali starši. Po večerji smo šli domov. Na izletu je bilo zelo lepo.

Igor Ostrouška
4. r. OŠ »M. Gregorič«
SV. ANA

Zelo sem bila vesela, ko sem zvedela, da bo Športna šola priredila izlet v Milje. To pa zato, ker jaz stanujem prav tam. Izletnikom sem se pridružila v Starih Miljah, od koder smo šli v vrtec v Čampore. Tam smo obedovali, po kosilu pa smo se igrali. Vodica smo prizvezali h kolu, zato se je šalil, da je jezen. Potem smo priredili tekmovanje. Plazili smo se skozi velika avtomobilска kolesa. Potem smo tekali in se spet plazili skozi predor iz velikih cementnih kratkih cevi. Spustili smo se navzdol po deski in se zopet plazili skozi odprtine koles. Tekmovali so tudi vodiči. Eden od njih je v kolesu tudi obtičal. Vsi smo se smejali. Moj sošolec Igor je v tekmovanju dosegel tretje mesto. Za nagrado je dobil oranžado. Potem smo se odpravili v Milje. Po poti so nas vodiči zabavali. Postavili smo se v vrsto in oponašali glisto. Opazovali smo tudi naravo. Drevesa so bila skoraj gola. Po tleh pa je bilo polno raznobarvnega listja. Vsi smo bili veseli, le sošolec Igor je stokal. Tožil je, da ima težak nahrbtnik. Potem se ga je naveličal nositi in je pogledal, kaj je v njem. Našel je težak kamen, ki so mu ga poredni prijatelji skrili v nahrbtnik. Bil je zelo razburjen, mi smo se pa semejali. Kmalu smo dospeli v Milje. Tam smo pili oranžado, starši pa so poslušali pevski zbor. Nato smo se veseli vrnili domov.

Barbara Zlobec
4. r. OŠ »M. Gregorič«
SV. ANA

vse potrebne podatke. Nalepite potem znamko za 120 lir in skočite na pošto ali do najbližjega poštnega nabiralnika. Svetujem vam, da to storite čimprej, ker se res mudi. Nagrade so že pripravljene in vas čakajo. **NAGRADNO ŽREBANJE BO ŽE 17. DECEMBRA 1980.** Tokrat sem izbral slovensko osnovno šolo »Virgilij Šček« v Nabrežini, kjer bodo žrebali nabrežinski šolarji. Pohitite torej, ker ni dosti časa. Do petnajstega decembra moram že dobiti vaše dopisnice. Kdor zamudi rok, nima možnosti, da bi bil izbrane in ne dobi nagrade.

no frankirane. Vsa pisma, ki jih posiljate brez znamk ali z nižjo poštno tarifo, bom zavračal. Pomnite, na zaprto pismo morate nalepiti znamko za 170 lir, na dopisnico ali odprto pismo pa 120 lir. Opozarjam dopisnike, da se bodo poštne tarife s 1. januarjem prihodnjega leta povisale.

Vsi tisti, ki mi pišete, morate tudi nавести ime in priimek ter razred in šolo, ki jo obiskujete, če hočete dobiti primerno knjižno nagrado. To velja predvsem za reševalce ugank in križank. Izjemoma sem tokrat sprejel pismo Mirana Canteta, Aleksandra Bordona in Kristjana Zidariča iz Šempolaja, ki ne le, da niso navedli razreda, ki ga obiskujejo, ampak so zaprto pismo celo pre-malo frankirali.

UREDNIK

In še opozorilo, ki ga žal moram ponavljati vsako leto. Odslej dalje ne bom več sprejemal pisem in dopisnic, ki niso pravil-

MAGIČNI KVADRAT

Vodoravno in navpično: 1. uporabljamo ga za izdelovanje sveč, 2. veliko pristanische Sovjetske zveze na obali Črnega morja, 3. občasna prireditev z razstavljenimi izdelki, ki so tudi v prodaji, 4. krajše razprave o pomembnih vprašanjih, 5. odprto ognjišče v sobi, strma razpoka v gorski steni.

1					
2					
3					
4					
5					

ZLOGOVNICA

BLA - CA - DE - GO - JA - LA - LIN - MET - NA - NO - PE - RE - SKO - SNI - TE

Iz zgornjih zlogov sestavi besede naslednjega pomena: 1. sadno drevo, 2. domača pernata žival, 3. posoda za čaj ali juho, 4. nasprotno od laž, 5. priljubljena igra z žogo.

Besede vpiši v lik in v označenih navpičnih poljih dobiš ime letnega časa.

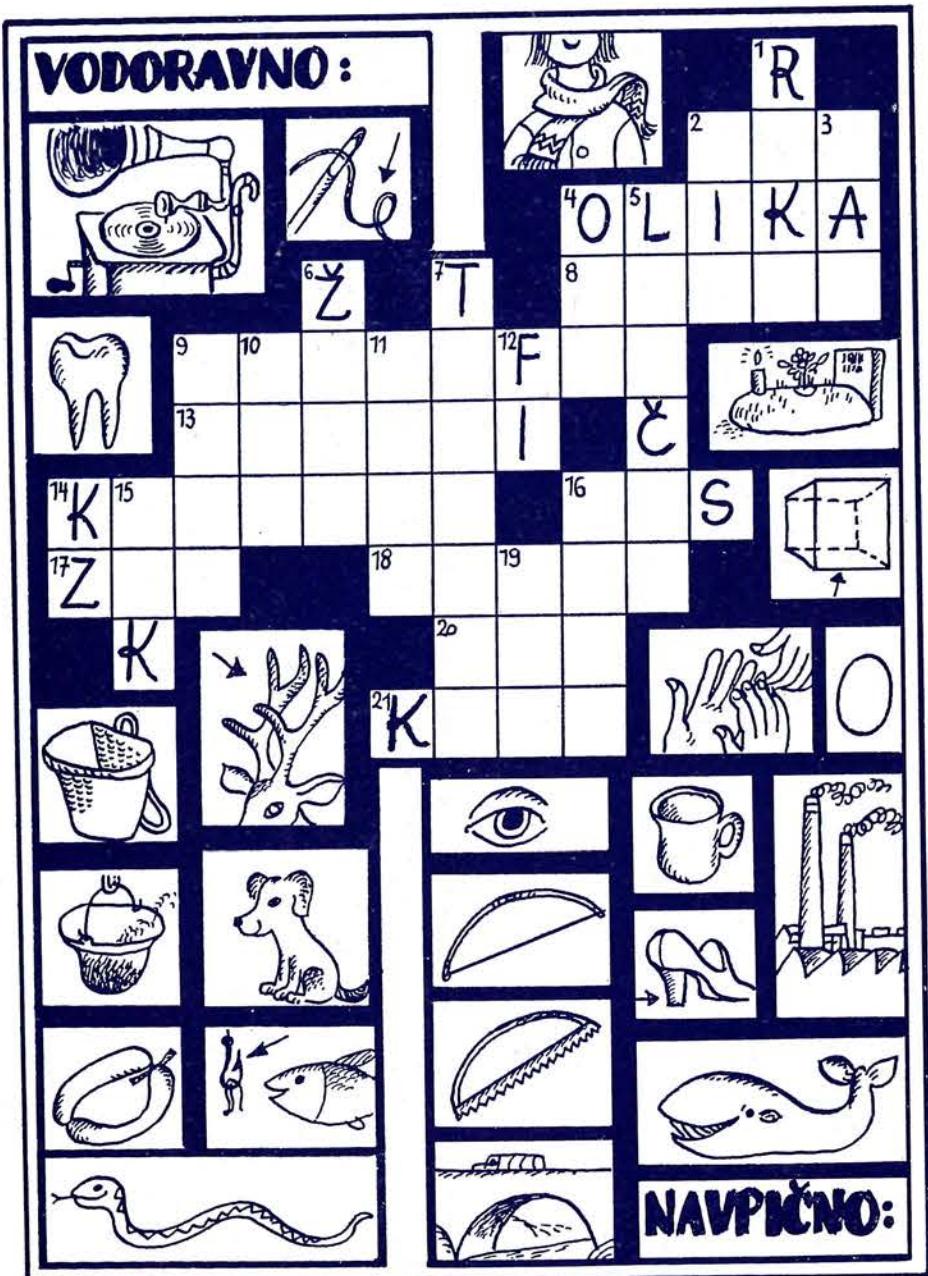

Vaš množičen odziv mi potruje, da vam je bila prva številka letosnjega Galeba všeč in da ste jo nestrpno čakali. Veseli

me, da ste zadovoljni in da ste pridno posigli po Galebu in ga začeli prebirati. Sedaj je pred vami že druga številka in upam, da vam je tudi ta všeč. Imate tudi objubljeno lepo nalepko in dopisnico za nagradno žrebanje bogatih nagrad. To velja sveda za naročnike, za tiste, ki so že poravnali celoletno naročnino. Upam, da vam nalepka ugaja in da jo boste nalepili na šolsko torbo, doma v svoji sobi, morda celo na zadnjo šipo očkovega avtomobila, kjer bo najbolj vidna.

V rokah imate dopisnico za nagradno žrebanje. Nemudoma vzemite pero in napišite

SLIKOVNA KRIŽANKA

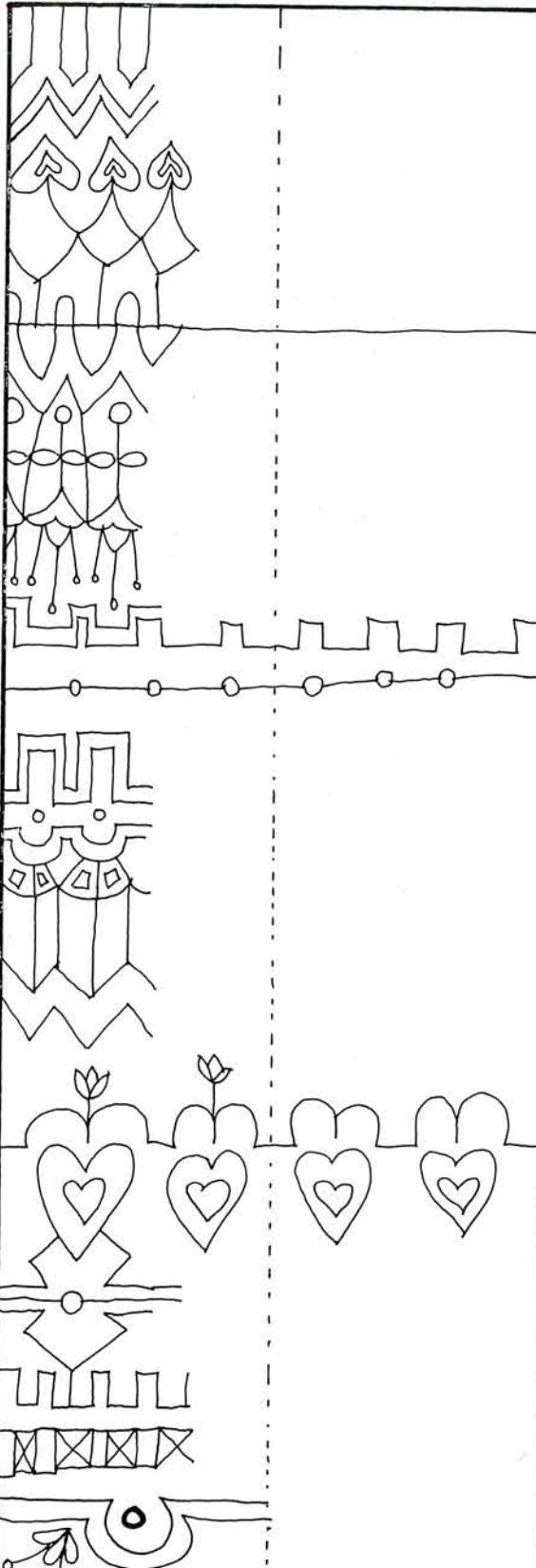
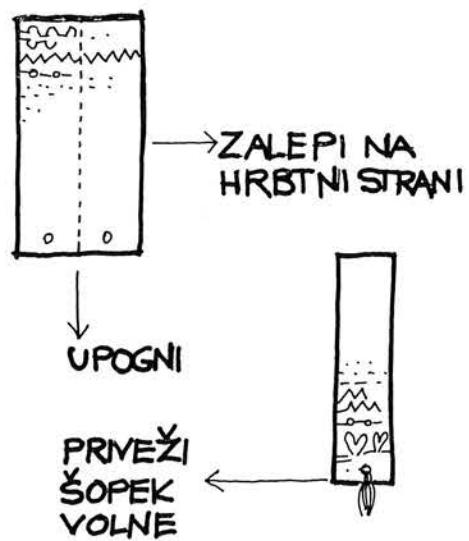
Poisci prave besede za vse, kar je narisano v zgornjem liku. Besede vnesi v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale. Za lažji začetek je nekaj črk že vpisanih.

Vera Polišak
Ilustr.:
Magda Tavčar

BRALNI ZNAK

LEPO OKRASI
BRALNI ZNAK,
NATO GA POBARVAJ
IN IZSTRIŽI!

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst**

REŠITVE UGANK IZ PRVE ŠTEVILKE

PIRAMIDA — 1. v, 2. vi, 3. Vis, 4. sivo, 5. visok, 6. skovir.

SLIKOVNA KRIŽANKA — **Vodoravno:** 2. koš, 5. krogi, 7. nož, 9. osel, 10. bomba, 11. rog, 12. peta, 13. top. **Naprečno:** 1. noge, 2. kosa, 3. šilo, 4. robot, 6. rob, 8. žoga, 11. rep, 12. pol.

RAČUNSKA KRIŽANKA — **Vodoravno:** 3. osem, 5. pes, 7. devet, 9. pet, 10. sto. **Naprečno:** 1. top, 2. deset, 4. sedem, 6. šest.

REŠITVE SO POSLALI: Damjan Kcsmač, Jasna Parovel, 4. in 5. r. OŠ BORŠT. Roberta Škabar, Romina Škabar, Nataša Bizjak, 5. r. OŠ »A. Gradnik« - REPENTABOR. Pavel Kralj, 2. r. OŠ »Bazoviški junak« - ROJAN. Andrej Gruden, Miran Cante, Aleksander Bordon, Kristjan Zidarič, Ksenija Marušič, Mauro Franza, Boris Rebula, Lilijana Vrabec, David Zidarič, Roberta Prosen, Pavel Škerk, 3. in 5. r. OŠ »S. Gruden« - ŠEMPOLAJ. Eva Zafran, Dean Kralj, Patricija Bembič, Robert Gerdol, Gabrijela Mohorovič, Damjan Gulič, Irina Pertot, Dolores Jurinčič, Mitja Gombač, Ivan Kralj, 1. in 2. a r. OŠ DOMJO. Patrick Pahor, Elena Leghissa „Michele Passerini, Tanja Masten, Gianna Pahor, Veronika Legiša, Franci Pacorini, 5. r. OŠ DEVIN. Mauro Simonič, Tamara Lipovec, Jordan Pisani, Katja Volpi, Nataša Samsa, Petra Jereb, Silvia Bonetti, Poljanka Pavletič, 5. r. OŠ »K. Širok« - DONADONI. Edi Bosich, David Danieli, Aleksander Stefani, 3. r. OŠ »M. Gregorič - Stepančič« - SV. ANA. Tanja Canciani, Patricija Malmenvall, Patricija Lavrica, 5. r. OŠ »P. Voranc« - DOLINA. Liliiana Bezin, 4. r. OŠ »A. Sirk« - KRIŽ. Maila Ozbič, 3. r. OŠ »K. Destovnik - Kajuh« - GROPADA. Sandra Poljšak, Borut Pertot, Maksi Pertot, Martina Gherlani, Jana Palčič, Ticijana Starez, Cinzia Ciriani, Katja Buzzi, Kristina Lasič, Paola Lokar, 2. in 3. r. OŠ BARKOVLJE. Andrej Peric, 3. r. OŠ »V. Šček« - NABREŽINA.

NAGRADE DOBIJO: Nataša Bizjak, 5. r. OŠ »A. Gradnik« - REPENTABOR. Veronika Legiša, 5. r. OŠ DEVIN. Nataša Samsa, 5. r. OŠ »K. Širok« - DONADONI. Tanja Canciani, 5. r. OŠ »P. Voranc« - DOLINA. Katja Buzzi, 3. r. OŠ BARKOVLJE.

CENA 900 LIR - NAROČNINA 5.000 LIR